

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2021 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 1 от Решение на Министерския съвет № 661 от 16.10.2007 г. (ДВ, бр. 85 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.) и № 615 от 02.09.2020г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039) и Решение на Комисията 2009/91/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С(2008) 7973),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0001043 „Етрополе - Байлово“** в землищата на гр. Ботевград, с. Врачеш, **община Ботевград, област София**, с. Байлово, с. Белопопци, с. Горно Камарци, с. Долно Камарци, с. Макоцево, с. Осоица, с. Саранци, с. Стъргел, с. Чеканчево, **община Горна Малина, област София**, с. Голема Раковица, с. Огняново, **община Елин Пелин, област София**, с. Бойковец, гр. Етрополе, **община Етрополе, област София**, с. Бърдо, **община Ихтиман, област София**, с. Буново, с. Каменица, с. Мирково, с. Смолско, **община Мирково, област София**, с обща площ **274 482,533 дка**.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0001043 „Етрополе - Байлово“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6510 Низинни сенокосни ливади;

- 6520 Планински сенокосни ливади;

- 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс;

- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;

- 8310 Неблагоустроени пещери;

- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;

- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;

- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);

- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;

- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;

- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*);
 - 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
 - 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
 - 91W0 Мизийски букови гори;
- 2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
- 2.2.1. бозайници – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);
 - 2.2.2. земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
 - 2.2.3. риби – Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*);
 - 2.2.4. безгръбначни – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*);
 - 2.2.5. растения – Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).
3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:
- 3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;
 - 3.2. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3260, 6520, 8110, 9180*, 91E0*, 91M0 и 91W0 в Алпийския и Континенталния биогеографски региони;
 - 3.3. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 6210 (* важни местообитания на орхидеи), 6510 и 91H0 * в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;
 - 3.4. подобряване на местообитанията на вида Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) в двата биогеографски региона и на вида Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;
 - 3.5. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;
 - 3.6. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*).
4. Целите на защитената зона по т. 3 са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в съответните биогеографски региони, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.
5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, както и тези, за които са определени цели за подобряване в т. 3.
6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0001043 „Етрополе - Байлово“ е посочен в Приложението, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – София и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.4. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.5. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.6. търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали) в териториите, заети от природните местообитания по т. 2.1. Забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;

8.7. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.8. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, эпизоотия или епидемия;

8.9. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.10. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.11. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.12. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.13. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни;

8.14. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети. В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

8.15. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

8.16. изграждане на нови пътища от втори и по-висок клас, без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

9. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват, в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр.64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

10. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

10.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

10.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

10.3. планове за управление на речните басейни в Източнобеломорски и Дунавски район за басейново управление на водите;

10.4. националния план за действие за енергията от възобновяеми източници;

10.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

10.6. други планове, програмни и стратегически документи.

11. В границите на защитената зона се препоръчва:

11.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

11.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

11.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност - рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета) и публикуван на интернет страницата на МОСВ;

11.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

11.5. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

- 11.6. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;
- 11.7. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;
- 11.8. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;
- 11.9. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост;
- 11.10. проектиране и изграждане на места за преминаване на мечки и други животни над или под пътища в защитената зона чрез тунели, виадукти, зелени мостове и други.

12. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи в границата на защитена зона BG0001043 „Етрополе - Байлово“ запазват статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по настоящата заповед за тези територии.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби от ЗБР.

Защитена зона BG0001043 „Етрополе - Байлово“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ и РИОСВ – София, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ: XXX

Министър на околната среда и водите